

Nee, dit jaar geen lammetjes in de wei. Geen bezoek met zoonlief naar de kinderboerderij of dierentuin, nu het spook van mond- en klauwzeer door de lage landen waart. Het is niet alleen een strop voor de slachterijen. Ook de vervoersector en de detailhandel worden getroffen.

Bij het ter perse gaan van dit artikel kondigde het ministerie van Landbouw en Visserij een vervoersverbod af voor runderen en varkens in Nederland, na uitbraak van een ziektegeval in Frankrijk.

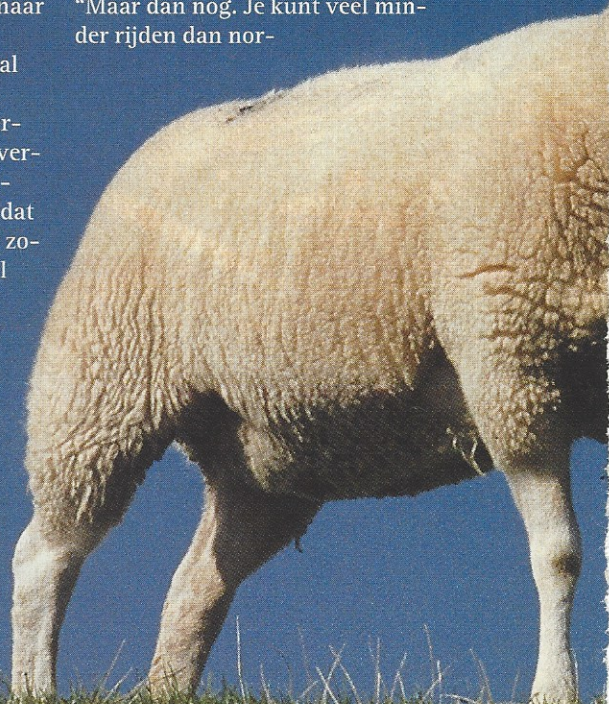
Gouderak. Het weer is troosteloos. Regen druppelt in de sloot die aan het weiland grenst. Veevervoerder Dirk Verstoepe zit thuis. In de garage staat een vrachtwagen. "Vorige week stonden er twee van de vijf vrachtwagens stil, deze week maar één", zegt hij opgelucht. Het faxapparaat waaruit het laatste nieuws rolt van Saveetra, de brancheorganisatie van veevervoerders, staat iets vaker stil. Vorige week kwam er om de haverklap een fax binnen met de laatste maatregelen. De eerste paniek is wat weggeëbd. "Mond- en klauwzeer is hier niet ontdekt... Maar we moeten natuurlijk voorzichtig blijven." Verstoepe, met zijn vijf vrachtwagens een middelgroot bedrijf, vervoert zowel runderen als varkens en een heel enkele keer schapen. Van boer naar boer, van boer naar de markt of het slachthuis.

Varkenstransport was vanwege de pest al aan strenge regels gebonden. "Maar die voor rundervervoer zijn nieuw", legt Verstoepe uit. Werden vroeger runderen bij verschillende boeren opgehaald om ze gezamenlijk naar de slacht te brengen, nu is dat absoluut verboden. In het kader van het zogenaamde verzamelverbod, mag vee wel van boer naar boer of van boer naar slachterij worden getransporteerd, maar een rondgang langs verschillende bedrijven is uit den boze. Schapen en geiten mogen helemaal niet worden vervoerd.

Werktijdverkorting

Chauffeur Wim de Looft komt binnen. "Ik ben helemaal uit mijn ritme,"

zegt hij mismoedig. Normaal rijdt hij vee naar de veemarkten, maar dat is nu verboden. Zijn nieuwe taak is runderen van boer naar boer en naar de slacht brengen. Acht heeft hij er vandaag vervoerd, in vier ritten. "Normaal gesproken breng je vijftien dieren in twee ritten naar en van de veemarkt." Daar komt bij dat de wagen zowel bij de boer als bij de slachterij schoongemaakt moet worden. "Bij de slachterij staan de chauffeurs in de rij voor de hoge drukspuit." De Looft rekent uit: "Vandaag ben ik al anderhalf uur met schoonmaken bezig geweest." Voor varkensvervoer gold de schoonmaakregel al. Alles kost veel meer tijd, constateren de mannen. Met de slachterijen zal een gesprek gevoerd worden over verhoging van de vervoerstarieven. "Maar dan nog. Je kunt veel minder rijden dan nor-

Neksl

maal," zegt Verstoep. Hoeveel geld hem dit extra gaat kosten, is moeilijk te voorzien. Hij schat een omzetzijning van 6000 gulden per week op dit moment. De papieren voor de aanvraag van werktijdvermindering heeft hij alvast aangevraagd.

Gelag

Staan de chauffeurs buiten bij de slachterij te dringen voor de hogedrukspuit, binnens is het rustig.

"We zitten nog net geen duimen te draaien, maar het scheelt niet veel", zegt Jan

Groot van run-

derslachterij,

Domburg

Vlees. Het aantal

slachtingen is be-

hoorlijk geslonken. Hij

wil geen cijfers noe-

men, maar het komt

neer op een verminde-

ring van meer dan de

helft. De oproepkrachten

zijn al afgezegd, en van de

vaste arbeidskrachten wordt

ruim een kwart minder per-

soneel ingezet. "Ik heb van-

daag werknemers over de

vloer die om 9 uur zijn begon-

nen en om 14 uur al klaar wa-

ren. Ga maar naar huis, krokus-

vakantie vieren, heb ik gezegd.

We doen hier niets anders dan het

nieuws van uur tot uur volgen.

Breekt mond- en klauwzeer uit, dan is

dat de nekslag voor de sector", sombert

Groot. Voor slachters en uitbeners is ar-

beidstijdvermindering aangevraagd, maar

dat is niet zaligmakend, meent hij. Een

gedeelte van de uitkering moet immers

door de werkgevers worden betaald.

Dick van Gelswijk, bondgenotenbestuur-

der constateert tussen de vele vergaderin-

gen door dat de slachterijen en dan vooral

de runderslachterijen het zwaarst getrof-

fen zijn door de maatregelen. Schapen- en

geitenslachterijen zijn ook gedupeerd,

maar daarvan zijn er slechts tientallen in

Nederland, tegenover enkele honderden

runderslachterijen. Uit cijfers van het Pro-

ductschap Vlees blijkt dat het aantal ge-

slachte runderen met meer dan de helft is

gedaald, een week na de afkondiging van

de maatregelen.

De prijs van rundvlees is ook nog eens on-

gekend laag, voor de boeren dus een enorme

strop. Varkenslachterijen hebben 'be-

perkt' last van de maatregelen. In

tegenstelling tot de runderen worden var-

kens vaak in grotere aantallen van boer

naar slacht gevoerd. Er worden niet min-

der varkens (ook niet meer) geslacht dan

anders, zo meldt het Productschap Vlees.

Bovendien, vertelt Van Gelswijk, schieten

de prijzen voor varkensvlees omhoog naar

vier gulden per kilo. De boerenorganisatie

LTO Nederland bevestigt dat vooral rund-

veehouders zwaar getroffen worden. Het

gaat om bedrijven die gespecialiseerd zijn

in slachtvee en mestkalveren. Van de

60.000 veehouders zijn dat er 2000. Jack

Luitens van LTO: "Uiteindelijk is het de

boer die het gelag betaalt. Laten we de

vingers kruisen en hopen dat de ziekte

aan ons voorbijgaat."

Europese maatregelen tegen mond- en klauwzeer

- Voor vlees uit Engeland en Noord-Ierland geldt een exportstop voor dieren en producten die gevoelig zijn voor mond- en klauwzeer.
- Het verbod geldt ook voor producten van dierlijke oorsprong in de bagage van reizigers.

Aanvullende maatregelen in Nederland

- Verbod op het afvoeren van evenhoevigen (schapen, geiten, herten etc) uit Engeland die vanaf 24 januari Nederland zijn ingevoerd. De bedrijven waar deze dieren terecht zijn gekomen, moeten worden onderzocht.
- Verbod op het houden van markten, veilingen en verkopen van evenhoevigen.
- Verbod op het bijeenbrengen van evenhoevigen, behalve in slachterijen.
- Verbod om schapen en geiten te vervoeren binnen Nederland.
- Verplicht reinigen en ontsmetten van vervoermiddelen voor evenhoevigen.
- Advies om uit voorzorg kinderboerderijen te sluiten.
- Advies om bezoeken met MKZ-gevoelige dieren tot het minimum te beperken. Uit voorzorg heeft daarom ook een aantal natuurparken de hekken gesloten.

ag